7/18868

T.C.
BAŞBAKANLIK
Dış Ticaret Müsteşarlığı

Sayı : B.02.1.DTM.0.09.00.00-751

27.12.06 51387

Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29/11/2006 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/18868-27579/63244 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları eki İzmir Milletvekili Sn. Erdal KARADEMİR tarafından verilen 7/18868 sayılı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Kürşad TÜZMEN
Devlet Bakanı

EKLER:
1- Yazı (2 sayfa)

DTM Hukuk Müşavirliği
İnönü Bulvarı No: 36 Emek 06100 ANKARA
Telefon: (0312) 212 59 01 Faks: (312) 212 34 16
e-posta: hukuk@dtm.gov.tr Elektronik ağ: www.dtm.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat : Hülya AKSAKALLI Hukuk Müşaviri

7/18868

İzmir Milletvekili Sn. Erdal KARADEMİR tarafından verilen 7/18868 sayılı yazılı soru önergesi:

1- İthal ürünlerin artışı ile protesto edilen senetler arasında doğrudan bağlantı kuracak bir veri bulunmamaktadır.

2- Söz konusu dönemde ithalatın arttığı bir gerçek olmakla birlikte, yapılan çalışmalarda ithalatın büyüme ve ihracat ile yüksek oranlı korelasyona sahip olduğu görülmektedir. Bu dönemde hem ihracatımız rekor seviyelere çıkmış, hem de ekonomimiz 19 çeyrek dönem üst üste yüksek sayılabilecek oranlarda büyüme başarısını göstermiştir. Diğer taraftan, TÜİK verilerine göre Aralık/2002 - Ekim/2006 tarihleri arasında toplam 167.553 şirket kurulurken, 30.303 şirket kapanmıştır. Diğer bir ifadeyle açılan şirket sayısı kapanandan 4,5 kat daha fazla olup, bu durum istihdam üzerinde olumlu bir etki yaratarak 1 milyon 621 bin kişilik ek istihdam sağlamıştır.

3-4- Yerli üretimi korumak için çeşitli teşvik mekanizmaları bulunmaktadır. Yatırımlar için 28/08/2006 tarihli ve 2006/10921 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar uyarınca Hazine Müsteşarlığı tarafından gümrük vergisi muafiyeti, katma değer vergisi istisnası ve faiz desteği unsurlarından oluşan destekler sağlanmaktadır. 29/01/2004 tarihli ve 5084 sayılı Kanun kişi başına düşen milli geliri 1.500 ABD dolarından aşağı olan iller ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca 2003 yılı için belirlenen sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına göre endeks değeri eksi olan illerde yapılacak yatırımlarda vergi ve sigorta prim teşviki, enerji desteği ve bedelsiz arsa ve arazi temini imkanı getirmiştir. Bedelsiz arsa ve arazi temini, kalkınmada öncelikli iller kapsamındaki diğer yöreleri de kapsar nitelikte düzenlenmiştir. Dış Ticaret Müsteşarlığı da Bakanlar Kurulu'nun 27/12/1994 tarihli ve 94/6401 sayılı İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kararı'na dayanarak, AB ve DTÖ normlarına uygun olarak üreticilere ve ihracatçılara AR-GE yardımı, çevre maliyetlerinin desteklenmesi yardımı, pazar araştırması ve pazarlama desteği, yurt dışı ofis-mağaza yardımı, istihdam yardımı, eğitim yardımı, yurt dışı fuar yardımı, marka yardımı ve yurt içi fuar yardımı sağlamaktadır. Aynı Karara dayanılarak çıkarılan Türk Ürünlerinin Yurtdışında Markalaşması, Türk Malı İmajının Yerleştirilmesi ve Turquality®'nin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ uyarınca, belirli kriterler çerçevesinde, İhracatçı Birlikleri, Üretici Dernekleri, Üretici Birliklerinin kendi sektörlerinin yurtdışında tanıtımı amacıyla gerçekleştirecekleri harcamalara ilişkin giderlerin; Türkiye'de ticari ve/veya sınai faaliyette bulunan şirketlerin ürünlerinin markalaşması amacıyla gerçekleştirecekleri faaliyetlere ilişkin giderler ve İhracatçı Birliklerinin TURQUALITY® Programı kapsamında firmalara yurt içinde ve yurt dışında markalaşma sürecinde vereceği desteklere ilişkin harcamaların, Türk markalarının pazara giriş ve tutunmalarına yönelik gerçekleştireceği her türlü faaliyet ve organizasyonlara ilişkin giderler ile olumlu Türk malı imajının oluşturulması ve yerleştirilmesi için yurt içinde ve yurt dışında gerçekleştireceği harcamaların bir kısmı, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan karşılanabilmektedir.

Diğer taraftan, ülkemizde yerli sanayinin, ithalatın yarattığı haksız rekabetin olumsuz etkilerinden korunması amacıyla Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) Kuruluş Anlaşması Eki Anlaşmalar çerçevesinde hazırlanmış olan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Mevzuat, İthalatta Gözetim Uygulanması Hakkında Mevzuat, İthalatta Korunma Önlemleri Mevzuatı ile Çin Halk Cumhuriyeti Menşeli Malların İthalatında Korunma Önlemleri Mevzuatı yürürlükte bulunmakta ve etkin bir şekilde uygulanmaktadır.

İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Mevzuat çerçevesinde, yerli üreticilerimizin diğer ülkelerin yanı sıra özellikle Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) menşeli damping fiyatlı ithalat dolayısıyla yaşamakta olduğu sıkıntılar yakından takip edilmekte ve yerli üretim dalından damping, zarar ve illiyet bağına ilişkin alınan başvuru üzerine durum titizlikle incelenmekte, ÇHC menşeli ithalatın haksız fiyat rekabetinden kaynaklanan zararın tespiti durumunda bu ülkeden ilgili ürünün ithalatına dampinge karşı vergi uygulaması başlatılarak ilgili yerli üretim dalının mağduriyeti giderilmektedir. DTÖ verilerine göre, ülkemiz DTÖ'nün kuruluşundan bu yana geçen 10 yılı aşkın sürede dampinge karşı önlem mekanizmasını en yoğun kullanan 6'ncı ülke olup 2006 yılının ilk yarısını kapsayan dönemde ise ülkemiz en fazla dampinge

karşı önlem alan 2'nci ülke olmuştur. ÇHC'ye karşı alınan önlem sayısı bakımından da ülkemiz 4'üncü sırada yer almaktadır.

Bu kapsamda, halen ÇHC menşeli 32 ürün ya da ürün grubuna karşı dampinge karşı vergi uygulaması devam etmekte, ayrıca 5 adet soruşturma sürmektedir. Dampinge karşı önlem alınan ürünler arasında sentetik filamentten mensucat, sentetik veya suni devamsız liflerden dokunmuş mensucat, poliüretanla emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş – deri taklidi mensucat, akrilik mink battaniye, kadife kumaş, dokunmaya elverişli ipliklerden metalize iplikler, cırt bant, fermuarlar; otomobil lastikleri, motosiklet ve bisiklet dış lastikleri, pet cips; resim tüplü renkli televizyonlar, elektrik motorları, split klima; boru bağlantı parçaları, gemi zinciri, kapı kilitleri, halat ve kablolar, matkap uçları ve parmak frezeler, patinaj zincirleri, menteşeler; lamine parke, kontrplak ürünlerinin yanısıra granit, cep çakmağı, kurşun ve tükenmez kalem, pentaeritritol, cam kapak, çocuk arabaları ve pusetler sayılabilir. Ayrıca, ÇHC menşeli ürünler polyester elyaf, v-kayışı ve refraktere yönelik damping soruşturmaları; sentetik veya suni devamsız liflerden dokunmuş mensucat ve duvar saatleri için nihai gözden geçirme soruşturmaları devam etmektedir.

Alınan önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı girişimlerin engellenmesi amacıyla Dış Ticaret Müsteşarlığı İthalat Genel Müdürlüğü tarafından bu önlemlerin etkinliği de sıkı biçimde takip edilmektedir. ÇHC menşeli sentetik filamentten mensucata yönelik alınan dampinge karşı önlemin Filipinler üzerinden etkisiz kılındığı tespit edilmiş ve Filipinler menşeli bu ürüne karşı önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı vergi uygulanmaktadır. Ayrıca önlemlerin etkisiz kılınmasına ilişkin olarak ÇHC menşeli halat ve kablolar için önlemlerin etkisiz kılınması soruşturması yürütülmektedir.

İthalatta Korunma Önlemleri Mevzuatı çerçevesinde ÇHC de dahil olmak üzere tüm ülkelere yönelik olarak, 2 ürün/ürün grubunda (aktif hale getirilmiş toprak ve killer ile voltmetre/ampermetre) miktar kısıtlaması uygulanmaktadır. Diğer taraftan, anılan mevzuat çerçevesinde ÇHC de dahil olmak üzere tüm ülkelere yönelik olarak ayakkabı, tuz, elektrikli süpürge ve buharlı ütü ithalatında ek mali yükümlülük şeklinde korunma önlemi uygulanmaktadır.

Çin Halk Cumhuriyeti Menşeli Malların İthalatında Korunma Önlemleri Mevzuatı çerçevesinde ÇHC menşeli düz cam ithalatında miktar kısıtlaması uygulanmaktadır. Ayrıca, ÇHC menşeli 2 ürün grubunun (PVC ve porselen karo) ithalatında başlatılan korunma önlemi soruşturmaları devam etmekte ve anılan ürünlerin ithalatında ek mali yükümlülük şeklinde geçici korunma önlemi uygulanmaktadır.

Diğer taraftan, İthalatta Korunma Önlemleri Mevzuatı çerçevesinde 1 ürün grubunun (motosiklet) ithalatında başlatılan korunma önlemi soruşturması devam etmekte ve ithalatta ek mali yükümlülük şeklinde geçici korunma önlemi uygulanmaktadır.

İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Mevzuat çerçevesinde oyuncaklar da dahil olmak üzere 58 ürün/ürün grubu ithalatında ÇHC de dahil olmak üzere tüm ülkelere gözetim uygulanmaktadır. Genel olarak söz konusu ürünlerin ithalinde gözetim belgesi verilmesi sırasında referans maliyetler esas alınmaktadır.

44 kategoride yer alan tekstil ve konfeksiyon ürünlerinin ÇHC menşeli olanlarının ithalatında miktar kısıtlaması uygulanmaktadır. Ayrıca, 61 kategoride yer alan tekstil ve konfeksiyon ürünleri ile deri ve kürk giyim eşyası ithalatında ülke ayrımı gözetmeksizin kayda alma uygulaması başlatılmıştır. Kayıt belgesi düzenleme yetkisi İTKİB'in koordinatörlüğünde İhracatçı Birliklerine verilmiş olup düzenlenme aşamasında ürün fiyatları dikkatle incelenmektedir.

Önümüzdeki dönemlerde de yerli üreticilerden gelen ve ithalattan kaynaklanan şikayetler yukarıda belirtilen ilgili mevzuatlar çerçevesinde değerlendirilerek şikayet konusu ürünlerin ithalatı yakından takip edilecek ve gerekli çalışmalar sürdürülecektir.